

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. IV.

Broj 52.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1.70. za vanjske s poštarinom K 2. za inozemstvo K 2.25. Na pò i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 lilara. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 30.

U Samoboru
25. prosinca 1909.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petiti redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglašnom 10 fil. Za oglas, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neprihvaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Na koncu godine.

S ovim brojem završujemo IV. godište „Samoborskoga Lista“, a ujedno prvu godinu, otkada izlazi naš list kao tjednik. Kad smo koncem prošavše godine navijestili, da će „Samoborski List“ ući u ovu godinu kao tjednik, dosta ih je bilo koji su držali, da je to za Samobor i naše prilike preuranjeno, stim više, što nam se list bavi jedino domaćim lokalnim stvarima a ne zasjeca u strana, vanjska i politička pitanja. Danas nam rado ti naši prijatelji priznavaju, da je njihove skepse, kojom su pozirali na naš novi istup, posvema nestalo jer je „Samoborski List“ kao tjednik potpuno ispunio ona obećanja, što smo ih na početku godine zadali našem gradjanstvu t. j. ostali smo svagda vjerni svomu programu: promicanju mjesnih interesa i ostali u svakom pogledu samo lokalni list. Istina je, da nije istom mala briga izdavati potpuno lokalni tjednik, ispunjati njegove stupce jedino domaćim pitanjima, domaćim vijestima i izvještajima. Treba tu svagdašnjeg truda i raditi često bez odmora i prekida, da se zadovolji dužnosti, koju smo na sebe preuzeli.

Naše rodjeno mjesto nije brojem stanovništva ni opsegom veliko; tu nema svaki dan senzacija ni bogzna kakih događaja svjetskoga značenja, koji bi se stavljali na papir i s njima udovoljavala nikad dosta zasićena znaličnost svijeta. Ali u tome našem dragom kutiću hrvatske zemlje imade ljubavi za svaki kamečak rodjene grude, imade shvaćanja za postojani rad i pregrnutljivo nastojanje oko procvata i napretka mjesta, a imade i opravdana ponosa, kad se opaža, da nam mjesto napreduje i da stiće nove tečevine, koje ga mogu materijalno, gospodarstveno, socijalno ili kulturno dići.

Ova ljubav naših sinova ili kćeri kako onih što nastavaju kod kuće, tako i onih, što ih sudba otisnula u bliži ili dalji svijet, podavala je i nama snage, te smo se odvažili na skroz lokalni tjednik. Ma da smo znali, — kako spomenusmo — da ne ćemo donositi svjetskih događaja u našem listu, bili smo uvjereni i o tome, da ima u nas napretek pitanja, koja čekaju svoje riješenje i čijim se realizovanjem daće pospješiti cjelokupni napredak i procvat našega mjesta, a potom i znameniti probici našega gradjanstva. Mi smo znali, da se u Samoboru daće zapodjeti još mnoga akcija, pozitivna i odredjena, kojom se daću udariti novi putevi k boljoj i sretnijoj budućnosti njegovoj, a da valja podavati i nove

impulse, da ovaki rad i nastojanje ne smakne već da donese obilna ploda, kako u pogledu narodno-gospodarstvenom tako i u kulturno-prosvjetnom i socijalnom pravcu. Što pak Samobor imade sve značajke i prirodne ljepote, što ih je božja ruka ovdje razasula, da bude ljetovište i lječilište prvoga reda, to nas je još više badrilo, da od naših namisli i rada ne odustanemo.

Napokon nam je poznato i to, da naše Samoborce diljem svijeta zanima i najmanja sitnica sa njihova zavičaja, što ćemo je zabilježiti; a da treba mnogomu našem općinaru pouzdanih informacija, da može pravo i nepristrano prosudjivati svaki javni rad i staranje oko općenog dobra, da ne bude žrtvom opsjena i štokakih nastranosti. Sve to to nas je nukalo, da podvostručenom snagom prionemo uz programne misli što smo ih već višeput imali prilike na ovom mjestu istaći.

U pomenutom pravcu kretao se i rad našega lista; njegovi uspjesi dobro su poznati svakom objektivnom i nepristranom te strašću nezastijepjenomu čovjeku našega kraja. Što pak naš list stiće sve više iskrenih prijatelja i što mu se širi krug čitalačke publike, to je samo dokaz, da nam je ovaka lista trebalo i da je on danas nužna potreba svakog našeg čovjeka, koji hoće da prati objektivno prikazani javni rad u Samoboru i zanima se za njegove prilike.

Na pragu petog godišta, u koje će ući naš list s Novom godinom, mi već sada stavljamo našim prijateljima na srce, da svojaki prionu oko toga, da nam list sa novim godištem zadobije i opet novih brojnih prijatelja, koji će ga podupirati, širiti i preporučivati u krugu svojih znanaca. Time će najbolje poraditi i oko toga, da misao napretka Samobora te sloge i gradjanske solidarnosti dodje do potpunog uvažanja — jer su sve to one ideje, koje će i ubuduće iskreno i svojski propagirati naš list.

Osiguranje za slučaj bolesti i nezgode.

Piše B. C.—č.

III.

Navest ćemo sada pojedine zakonske norme, stvorenoga zak. čl. XIX : 1907., glede osiguranja radnika, da se barem javnost donekle može upoznati sa zakonom, te prosuditi njegovu valjanost i plemenitu svrhu.

Prije svega zakon navadja taksativno koji su radnici, te koje vrste posala, obvezani na osiguranje u slučaju bolesti. Ovdje

su uvršteni svi radnici, koji imadu slabiji dohodak, naime ne dobivaju veću plaću od 2400 K na godinu, odnosno 8 K dnevno.

Načelo vlada, da osoba, koja imade od toga manji dohodak, redovito je u slučaju bolesti izvrgnuta većoj bijedi, jer se nije kadra pobrinuti valjano za svoje uzdržavanje u bolesti. Osoba, koja imade veći dohodak od maksimalne plaće, imade više izgleda da će se u slučaju bolesti sama moći da uzdržava. Opravdano se naime pretpostavlja, da će se takva dobro plaćena osoba, jedan dio svoje zasluge metnuti na stranu kao prištednju za svaki eventualni nesretni slučaj.

Radnike, koji su obvezani osigurati se, nabrojiti ćemo prema vrsti njihova posla, gdje su zaposleni:

a) radnici tečevnih posala, koji spadaju pod obrtni zakon, razumijevajući ovamo državni monopol i s njim skopčana poduzeća.

b) radnici zaposleni kod tečevnih poduzeća, koji ne spadaju pod obrtni zakon, ali koja se vode obrtnice (u tehničkim i agenturnim pisarnicama, kod kazališta, lječkarnicama, lječilištima itd.)

c) radnici zaposleni u rudnicima, talionicama, solanama, kod gradnja cesta, mostova, željeznica, te svih drugih vodo i zemljo-gradjernih poduzeća.

d) radnici zaposleni kod proizvodjanja i preradjivanja upaljivih, zdravljju škodljivih ili otrovnih stvari, u kemijskim i lječkarničkim posaonicama, te kod proizvodjanja predmeta za raspršivanje (eksplozivnih).

g) radnici zaposleni kod željeznica i željezničkoga poslovanja, kod pošte, brzjava i telefona i njihove gradnje i uzdržavanja, kod brodarstva, svakovrsnoga krcaanja brodova i gradnje istih.

e) radnici zaposleni kod prevoznih, skelarskih, splavarskih poduzeća, zatim kod vozarskih i otpremničkih (spediterskih) poduzeća, kod skladišta i trgovačkoga ili udružnoga pivničarstva.

f) radnici zaposleni kod nuzgrednih obrtnih grana, skopčanih sa poljsko-gospodarstvenom i šumskom proizvodnjom, sa stočarstvom ribarstvom, vrtljarstvom, vinogradarstvom i pčelarstvom, sve da se u istima vlastite sirovine proizvodjaju.

h) osobe zaposlene kod javnih zavoda zatim namještene kod državnih, jurisdikcionalnih, općinskih ili javno zakladnih poduzeća ili ureda.

Razumijeva se samo po sebi, da ona javno namještena lica, koja imadu pravo na mirovinu nisu obavezana biti osigurana za slučaj bolesti, po ovom zakonu (§ 10).

Nadalje imadu biti za slučaj bolesti osigurani činovnici javnih zavoda, zaposleni u javnim radionicama (obrotni zavodi i tomu slično).

Zatim imadu biti osigurane za slučaj bolesti osobe namještene i zaposlene kod društava, zadruga, obrtnih zborova, te kod blagajna za osiguranje, koje su osnovane u smislu ovoga zakona.

Konačno su na ovo osiguranje obavezani također šegrti, vježbenici te radnici, koji u vlastitoj radionici ili stanu, ali po povjerbi drugih, obrt tjerajućih osoba i na njihov račun (kućni radnici), usprkos da sirovine i pripomoćne materijale nabavljaju sami i da nuzgredno također na svoj vlastiti račun rade.

Za prijavu takovih kućnih radnika i prinos k osiguranju odgovara svaki pojedini poslodavac (§ 2.)

Obzirom na samo osiguranje ne ničenja na stvari ništa, da li su ti radnici stalno, privremeno ili pritelazno namješteni. Obveza osiguranja postoji u svakom slučaju i za istu obvezu odgovara poslodavac.

Također spol i dob namještenika odnosno radnika ne ima nikakova upliva na obvezu osiguranja, a isto tako pripadništvo kojoj državi.

Nesolidnost utakmice u obrtu.

Kr. zem. vlada izdala je naredbu, u kojoj upozoruje podčinjene, da svom strogošću postupaju protiv prekršitelja postojećih propisa, koji ugrožavaju interese solidnih obrtnika. U novije vrijeme učestale su naime pritužbe iz domaćih obrtničkih krugova glede sabiranja narudžbi po štokakim stranim agentima, čime se nanose osjetljive materijalne štete domaćem obrtu. Takovim postupkom pogodjeni su najviše krojački obrtnici, koji su i onako veoma izloženi žestokoj utakmici trgovine gotovih odijela. Dok bi strani agenti pohađali domaće mušterije samo na izričitu želju stranaka, ne bi sa zakonskog stajališta bilo prigovora, no zloporaba jest u tome, što se dotični agenti ovozemnim mušterijama narijavaju, pohađaju ih bez njihova poziva ili im podmeću već gotov poziv, koji mušterije trebaju samo da potpišu, da bude udovoljeno formi.

Jedan i drugi način prikoran je, stim više, što se tako domaće mušterije podražuju na narudžbe, te ih dovodi u priliku, da često i mimo svoju odluku, sklope posao sa stranim obrtnikom.

Primjer stranih obrtnika počeli su nasljedovati i domaći nesolidni obrtnici služeći se tim postupkom na štetu poslovanja goleme većine obrtništva, koje poštiva postojeće zakonske propise.

Sa stajališta narodno-gospodarstvenih interesa zemlje, napose domaćeg obrta treba zaista da se budno bdije nad vršenjem onih propisa, koji zaštićuju interese solidnih i domaćih obrtnika protiv ovake nesolidne utakmice stranih agenata i tvrtki, a krivce najstrožije kazniti.

U trg.-obrtничкој komori interpelliran je u ovoj stvari komorni vijećnik g. Janko Bedenko.

Domaće vijesti.

Božić. Danas slavi katolička crkva jedan od najvećih i najuzvišenijih blagdana: Narodjenje Kristovo.

U vrijeme, kad se svijet kroz vijekove valjao u opačinama, kad je laž, himba i licemjernost hotjela da slavi pobjedu, a dušmanska bezdušnost i gaženje ljudske časti i dostojanstva te barbarstvo bilo na dnevnom redu u areni ljudskoga kaosa i trzavica, dolazi On sa palmom mira, sa naukom velikom i uzvišenom: Ljubi bližnjega kao samoga sebe!

I misao i srce čovjekovo priklanja se sve malo pomalo ovoj božanskoj nauci, pucaju verige ropstva, a svijet se preporadja u duhu Njegovu. I tko je bliže toj nauci i istini ne spoljašnošću, već čistim unutrašnjim osjećajem, taj je sretniji, jer na njoj se osniva i drugi Kristov princip: Sve što hoćete da čine vama drugi, činite i vi njima! Kad bi svijet ovo načelo izvodio u praksu, nestalo bi mržnje i raznih opačina; zla što se danas zbivaju, svela bi se na naj-

manju mjeru, a u eventualnu borbu bi se ulazilo samo sa čistom otvorenom istinom. Po svijet, po ljudsko društvo i zajednicu jest istina jedan od prvih uslova mira i blagohotnosti i jedan od prvih zahtjeva morala, koju traži Kristova nauka.

Na istini osniva se iskrenost i otvorenost značaja i razvija pravi društveni život, otvora se srce i diže pouzdanje u moć moralnih pobuda i u silu idejala. A gdje ona zavlada, tamo dolazi brzo do mira, ljubavi, međusobne stoge i poštivanja.

U ove dane, kad treba smiriti i srce i misao odvratiti od običajnih i svagdanjih briga i nesuglasica neka i u našem građanstvu, ukoliko još nije potpunog sklada, zavlada onaj mir, što ga naviješta svojim dolaskom sin božji, neka u pravom smislu barem u te dane bude „mir ljudima na zemlji koji su dobre volje“. U to ime svjema našim čitačima, prijateljima i svemu našem građanstvu bez razlike njegova mišljenja i osjećanja želimo od srca neka im svane sretan i veseo Božić!

Proračunska sjednica trg. općine bit će, kako nas obavješćuju s nadležne strane, u četvrtak, 30. prosinca u 3 sata poslije podne.

Božićni dar Samoborske štedionice. Ravnateljstvo samoborske štedionice sietilo se uoči Božića siromašne školske djece trgo ista Samobora darovavši 100 K, istu je svotu darovala i za siromašnu škol. djecu općine Podvrh. — Zaista lijep dar i hvale vrijedan čin, kojim je i opet zasvjedočila štedionica, kako umije podupirati plemenite svrhe.

Dar samoborskim stražarima. Samoborska štediona poklonila je opć. stražarima kao božićni dar 30 K, osim toga opć. užigaču 5 K.

Hrvatska čitaonica održala je u nedjelju svoju vanrednu glavnu skupštinu. Na dnevnom je redu bila samo točka i to rasprava o iznajmljenju novih društvenih prostorija, budući da je sadanji stan otkazan. Zaključeno je, da će se čitaonica preseliti iz sadanjih prostorija do 1. veljače 1910. Prepušteno je predsjedniku i tajniku, da nadju prikladan stan u čitaoničke svrhe.

Iz našeg kot. suda. Ovih dana navršio je ovdajni sudski pristav I. razreda, gosp. Stjepan Pavša deset godina svoje službe. Gosp. Pavša poznat je kao revan i savjestan činovnik, te pravedan sudac, pak mu mi na ovom prvom desetiogodištu revne službe srdačno čestitamo.

Kot. sudu u Samoboru premješten je iz Zagreba prislušnik g. Dr. V. Šibenik.

Time dobiva naš sud trećeg sudačkog referenta, čija se potreba živo osjećala, i o čemu smo mi u svoje vrijeme opširno progovorili apelujući na mjerodavne faktore, da dodje što prije do kreiranja ovog mjesta. Malo je naime sudova, gdje bi bio posao jednako razgranjen i opsežan kao baš kod našeg suda, i gdje bi se tako rapidno množilo od godine do godine. A sav ovaj golem posao stajao je do danas samo na dvjema sudskim referentima, koji su morali pače i znatno produljivati svoje uredovno vrijeme, da mogu svladati tekući posao. No i uza svu njihovu savjesnu i neumornu radinost, morala su se ipak uslijed nesavladivosti posla izbacivati ročišta po čitavih osam nedjelja. Sada je napokon kreirano mjesto prislušnika a time će bez svake sumnje biti olakšano poslovanje nesamo sadanjim sudskim referentima, koji su bili preopterećeni radom, nego će zadovoljiti i interesovane stranke, koje imaju sa sudom posla.

Učiteljske vijesti. Zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, pridijelila je učitelja u Zemunu, gosp. Vjekoslava Kirina županijskoj oblasti u Požegi. Našem prijatelju srdačno čestitamo.

Imenovan je ravnajućim učiteljem u Sv. Nedjelji g. Ljudevit Krajačić, dosada učitelj u Vodostaju.

Naš list izlazi ovaj put radi božićnih blagdana jedan dan prije, je smo radi toga već jučer o podne zaključili redakciju — 1. broj V. godišta našega lista izaći će iznimno u subotu na Novu godinu, umjesto nedjelje.

Analfabetki tečaj u Samoboru. Ovaj tečaj, što ga je ovdje otvorilo društvo sveučilišnih građana za pouku analfabeta, počeo je sa 15. o. mj. Prijavilo se 10 odraslih učenika i učenica, koji ga marljivo polaze. Tečaj se održaje u jednoj sobi ovdajne trgovišne škole.

Ug.-hrv. državljanstvo sa zavičajnim pravom u općini glavnog grada Zagreba podijeljeno je gosp. Dru. Ljudevitu Scholz u, odvjetničkom perovodji u Samoboru.

Zdravstveno stanje u mjesecu prosincu u Samoboru i samoborskom kotaru nije bilo baš najpovoljnije. Tu i tamo pojavljivala su se razne bolesti, a ponajviše uslijed promijena vremene influence. U kotaru bilo je u selu Savračaku nekoliko slučajeva trbušne pošaline, a u drugim mjestima bilo je kašlja hripavca, jakih upala disačnih organa i drugih akutnih oboljenja. U nekim selima bit će gotovo i uvijek priljepljivih bolesti, jer za higijenske urede naš seljački narod nimalo ne mari. Bez reda čistoće i velike i postojane brige da se sve ukloni što može zdraviju naškoditi, nema zdravlja. Dr. K.

Željeznica Brežice-Novo mjesto bit će doskora građena. Zanimat će naše čitaoce, ako im priopćimo, da se 15. o. mj. sastao uži želj. odbor koji je razgledao sva važna mjesta na terenu buduće željezničke pruge Brežice-Novo mjesto, osobito s obzirom na željezničke stanice. Postigao se potpuni sporazum u svim pitanjima pa će se doskora početi s trasiranjem i detaljnim izradjivanjem nacrtu. Revizija trase bit će već iduće godine. U krškoj su dolini (od Brežica do Novoga mjestu) pričekala i pozdravila povjerenstvo zastupstva općina: Cerklje, Sv. Križ, Kostanjevica, Sentjernei, Bela crkev, Smarjeta i Sentpeter.

Pruga će se graditi od Rogaca preko Brežica do Novog mjestu.

Brijačnice bit će na Božić otvorene samo do 10 sati, dok drugi dar ostaju sasna zatvorene.

Tominjski sajam. Mnogi je puno računao sa ovim sajmom, koji pada prije božićnih blagdana, pak je za to podesan, da se na njem razvije živahna kupnja i prodaja. Unovčenjem robe i blaga lakše naš seljak dočekuje blagdane i sprovodi zimske dane. Ali ljetosnji sajam na Tominjima mnogima je pokvario veselje, a i našoj je općini donio male probiti, jer je stranog svijeta bilo dosta malo. Tomu je dakako ponajviše krivo nevrjeme, koje je čitav dan vladalo. Već uoči Tominja zaduvala jugovina i tmarni se oblaci pokazali na obzoru a na sajmeni dan spustila se kiša kao za okladu. Na Trgu Leopolda Salvatora smjestilo se oko trideset šatora, što domaćih, što stranih obrtnika i sajmaru, ali se svi ti ne mogu da pohvale ni s kakim uspjehom. Nekoji od sajmaru nijesu trebali ni istovariti robu.

Na sajmište dovedeno je 195 kom. rogata blaga, te 68 kom. svinja. Od toga je prodano 38 komada blaga i 24 kom. svinja. Blago je bilo poprječno dobro uhranjeno, a svinja debelih i ugojenih jedva vidjesmo nekoliko komada. Sto je prodano, to su kupili domaći ljudi i mesari. U Kranjsku su prodane 3 krave i to seljacima. Iz okolnih sela oko Save došlo je malo žiteljstva već i radi toga, što se rijeka uslijed kiše nadaleko razlila. Kakva je razlika između ovogodišnjeg tominjskog sajma od onog u prošloj godini, kad također nije bilo povoljno vrijeme, najbolje svjedoči okolnost, da je ove samo na pijacovini uništilo manje za 137 K od lani.

Kamen za regulaciju Save. Odbornik Martin Horvat predložio je u posljednoj sjednici opć. Podvrh, da se općina obrati na vladu time, da se potrebiti kamen za regulaciju Save kopa na području općine Podvrh, a ne u Kranjskoj i da ga voze općinari podvrški. — Zaključak zastupstva podastri je vladi, koja je odgovorila da u području općine Podvrh imade doduše dosta kamena ali je sav više-manje dotomitne naravi, pa stoga za radnje na Savi neprikladan. Tražilo se posvuda prikladan kamena, no nije

ga bilo, pak je kupljen kamenik u Breganskom selu na hrvatsko-kranjskoj međi. U ovom kameniku radi M. Mohorčić ovdašnji pripadnik a voziti može svatko, tko se kod gradjevine uprave prijavi. Kamen za Savu proizvodi se je neko vrijeme u kameniku kod Sv. Nedjelje, ali i tamo ga više nema. U Rudama također nema prekladna kamena rašta se je morao kod gradnje stepenica na potoku Gradni upotrijebiti beton. U svoje vrijeme — veli se u otpisu — vozio se je i kamen iz Samobora do Save, ali se nije pokazao stalnim.

Proširenje škole o Hrv. Stupniku. Školska opć. Stupnik sastoji od 6 sela i to: Stupnik, Obrež, Jedžovac, Lučko, Blato i Remetinec, a za pouku ove djece postoji dvorazredna škola u Stupniku. Na osnovu službenih podataka ima ova škola u ovoj školskoj god. 587 sposob., od kojih u školu polazi 318, a dokazano je i to, da broj školske djece godimice rapidno raste.

Usljed ovih okolnosti, koje sile da se za ovaj broj djece namaknu nužne školske prostorije, te da se mognu uškolati i oni sposobniji, koji sada ostaju bez školske obuke uzeli su sada naučni faktori ozbiljno u pretres školsko pitanje u općini Hrv. Stupnik. U pogledu ovog riješenja stoje dvije alternative ili sadanje škole u Stupniku u četvororazrednu ili proširenje sadašnje škole u trirazrednu, a ujedno osnutka nove škole za sposobnije sela Blato i Remetinec u jednom od pomenutih sela. Kad uslijedi konačno riješenje ovih škol. pitanja, izvjestit ćemo o predmetu opširnije. Dodajemo, da se zasada odgodilo sa gradnjom, škole u Demerju, a u posljednjoj županijskoj skupštini podnio je stupnički župnik g. Lanović prijedlog da se odustane od gradnje ove škole dodavši u svome obrazloženju, da se poradi o tome, da se selo Demerje odcijepi od stupničke općine i pripoji onoj u Brezovici, ako se ne bi odustalo od školske novogradnje u Demerju.

Pao iz kola i nastradao životom. U subotu dne 18. o. mj. vozilo se više seljaka iz sela Grdanjci u jednim kolima, u kojima je bio prvi puta upregnut mlad konj. Kod Sv. Helene otkopčio se vagir od kola i počeo udarati konja po nogama, koji se uplašio i počeo divlje bježati. Mnogi su sretno poskakali iz kola, no Ivo Grdanjski seljak od 50 godina pao je tako nesretno na glavu, da je ostao onesviješten ležati. Prizvani liječnik dr. Krnic našao ga je u besvjestici i konstatovao je, da mu je moralo pući tlo lubanje pošto je krv išla iz uha i nosa. Putem, kada su ga kući nosili, preminuo je nesretni seljak.

Poplava Save. U srijedu nabujala je naglo uslijed kiša rijeka Sava. Podusjedski most prelazili su putnici pješke, a vlak je išao prijeko prazan, te su tek iza toga putnici opet ulazili u nj. Voda je jedva desetak cm bila niža od tračnica u blizini Raktija te je zaprijetila obustavi prometa. Uveče je voda dosegla 3 m 70 cm nad 0. U četvrtak je počela padati, što još konstantno traje.

Utopilo se dijete u Bregani. Paula Hribar, djevojčicu od 7 godina poslali su roditelji u dućan. No kad se dijete nije vratilo, pošli su je tražiti i nadjoše sirotu kod mlina u Bregani — mrtvu. Jadni otac izvukao ju sam napolje. Bregana je bila nabujala i dijete se moralo putem valjda spotači pa je tako pala u potok i u njenim valovima našla smrt.

Izgubila novac. Magda Koščica, seljakinja iz Kotara, izgubila je, kad je na tominjskom sajmu kupovala kruh, kesicu, u kojoj se ualazilo 50 K. Sirota tužno naricala se teško stečenim novcem, kojeg joj ga nestalo pred same blagdane. Tužan će to biti Božić po jednu ženu.

Kradja kod inž. Pristera. U svoje vrijeme bilo je javljeno, da je na štetu g. inž. Pristera iz njegove kuće u Starogradskoj ulici ukradeno više predmeta iz kuhinje. Tada su izvidi ostali bezuspješni, jer se krivac nije mogao da pronadje. Ovih dana pošto je ovdašnjoj oružničkoj ophodi za rukom, te je nekoliko nestalih predmeta pronašla kod žitelja Franje Runtasa iz Dubrave.

Stvari su oduzete, a slučaj prijavljen kr. kotarskomu sudu.

Preslušanje uhlčenika. Iz doba dok je naše trgovište još imalo opsežna prava, a samoborski „sudec“ veliku vlast, imade bezbroj preslušnih zapisnika, istražnih spisa i osuda u trg. arhivu. Bit će još zgodne, da nekoje spomena vrednije iznesemo. Zasad bilježimo jedno karakteristično preslušanje tako odmah iza francuskoga doba. — Nekog stranog čovjeka, koji je po Samoboru hodao s vrećom zatvorila je policija. Drugi dan je pozvan pred općinu.

— Kako se zoveš i otkuda si? bilo je na nj prvo pitanje.

— Antun Hribar iz Kranjskega, dominiama Nassenfuss.

— Gde se sada zadržavaš?

— Ja sem dva leta vu Samoboru stanaul na hižarstvu, sada pako vu Stenjevcu jesam za hižara.

— Zakaj si v reštu?

— Ja ne znam!

— Čuti je, da si ti včera navečer po vlicama s žaklom hodil i sim i tam ogleđavajuć nekaj špihal, onda vu sumlju došel i aretovan.

Poslije toga je preslušano više svjedoka, ali budući da nije bilo nikakvih dokaza protiv njega, pušten je na slobodu. Ipak je određeno i naloženo pandurima, da kad Antuna Hribara, makar i bez žakla, prvi put vide u Samoboru, da ga odmah „vu rešt postavu“.

Umrli u Samoboru od 19. do 25. prosinca:

Alois Tonšetić, poljodjelac, 61 god., Stražnička ulica, od vodene bolesti.

Barica Komočar, dijete košarača, 9 mjes. Stražnička ulica, od crijevnog katara.

DOPISI.

Hrv. Stupnik, 17. prosinca.

Pobjeda opć. školskog odbora u Hrv. Stupniku. Tečaj posljednje proračunske sjednice u Hrv. Stupniku opisan je u ovom cijenjenom listu. Nepatriotičan i nevidjavan postupak i rad, te stvoreni zaključci opć. zastupstva, kojima se digoše protiv školi i prosvjeti, izazvaše neposredno iza toga saziv sjednice općinskog školskog odbora u Hrv. Stupniku. Opć. školski odbor, shvaćajući svoj poziv, stvorio je u svojoj vanrednoj sjednici ponovo jednoglasan zaključak, kojim poziva općinsko zastupstvo, da imade učiteljici za prekomjerno obučavanje školske mladeži naknadno votirati K 200, a za vrlo uspješno obučavanje u ženskom ručnom radu K 100.

Na osnovu toga zaključka sazvana je vanredna sjednica općinskog zastupstva u Stupniku. Ponovni prijedlog odnosno zaključak školskog odbora izazvao je u općinskom zastupstvu pravu buru. Digoše odbornici svoj glas, jer takli prijedlozi nijesu u skladu sa njihovom poznatom devizom „ne damo“. No uz sveopće nadvikanje dodjoše napokon do riječi i trezniji elementi, članovi općinskog zastupstva. Dokazima počeo nemilo udarati po članovima pomenutog gesta „ne damo“ a specijalno po njihovom vodju. Bura počela jenjavati. Dokazi ozbiljnih odbornika djelovahu i doskora se okupiše svi oko bivših protivnika protiv svom vlastitom vodju. Vodj je ostao sam, tvrdokoran i nepopustljiv. Većina protiv jednog glasu stvoril zaključak, da se učiteljici za prekomjerno obučavanje škol. mladeži imade dati K 200, za ručni rad ne dadoše ništa.

Pravedna je stvar tako, konačno uvidjavnošću školskog odbora, te ozbiljnijih i treznijih članova općinskog zastupstva pobjedila. Ne možemo ovom zgodom, a da se ne dotaknemo vodja općinskog zastupstva u Stupniku. Njemu bi valjalo u glavu utuviti i zakonom u ruci dokazati, da su svi članovi opć. zastupstva jednaki i da svi odbornici imadu pravo u sjednicama govoriti. To bi bezuvjetno taj odbornik morao znati, jer tad se ne bi dogodilo, da on pojednim odbornicima, a svojim sudrugovima, na razumno razlaganje dovikuje, „Ti muči“,

„ti štiti“. Razumljivo je, da je članovima opć. zastupstva vrlo teško sa čovjekom, koji bi htio biti apsolutista. No vremena se mijenjaju i čini se, da uzmiče tlo apsolutisti, njegovom gestu te ostalim njegovim nekulturnim principima.

Društvene vijesti.

Glavna skupština Pučke čitaonice sazvana je za 9. siječnja 1910. u 3 sata poslije podne. — Upozovuju se već sada članovi, da se odazovu pozivu predsjedništva, te da dodju na skupštinu u potpunom broju. Nijedan član ne bi smio da ostane kod kuće, nego pohrliti na zakazanu skupštinu, da se tako i ovom zgodom manifestira jednodušna sloga i jedinstveno shvaćanje, koje prožima sve članove bez razlike, jer svima lebde pred očima samo obrazovni zadaci i plemenita društvena svrha.

Dobrov. vatrogasno društvo priredjuje, kako je već bilo javljeno, svoj godišnji ples sa tomboom 16. siječnja. Darove za tomolu kao i preplate prima društvo zahvalno, te će ih pripočiti u domaćem glasilu „Samoborskom Listu“.

Ovodruštvo održalo je po običaju prijašnjih godina uoči Tominja i Badnjaka od 9 sati uveče do 5 sati ujutro svoje požarne straže u gasijani.

Športski klub „Šišmiš“ održaje na Štefanje dne 26. o. mj. svoju redovitu glavnu skupštinu.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Sretan Božić želi svim svojim cijenjenim mušterijama

Ivan Geček.

POZIV.

Redovna glavna skupština „Pučke knjižnice i čitaonice“ sazivlje se ovim 9 siječnja 1910. u 3 sata poslije podne, Dnevni je red ovaj:

1. Pozdrav predsjednikov.
2. Izvještaj tajnikov o radu društva u godini 1909.
3. Izvještaj blagajnikov.
4. Izbor upravnoga odbora za god. 1910.
5. Prijedlozi.

Umoljavaju s gg. članovi, da zakazanoj skupštini u potpunosti broju prisustvuju.

Antun Filipce, predsjednik.

3% u korist naše djece.

„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najfinije sjajno laštilo sadašnjosti za cipele (box-kalf i ševro). Isto ne kvari kožu, ne otpusta noju, ne propusti mokrinu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Čuvajte se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izrično „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama

Prvi hrvatski proizvod sjajnog laštila

„AMUR-CREME“

J. URLI, Zagreb.

Dobiva se u Samoboru u trgovini kožom JANKA FILIPCA SIN.

NESTLEOVO

BRAŠNO ZA DJECU

dojenčad, rekonvalescente, bolujuće na želudcu.

Sadržaje najbolje alpinsko mličko brašna njega dječji besplatno uz NESTLE

Beč i Biberštesno 11.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu.
Utemeljeno godine 1884.

CENTRALA: Zagreb, Zrinjski trg, Berislavićeva ulica broj 2.

PODRUŽNICE I GLAVNA ZASTUPSTVA: Osijek, Rijeka, Sarajevo, Spljet, Nov. sad i Trst.

Ova zadruga stoji pod okriljem i nadzorom općine slob. i kr. glavnoga grada Zagreba te prima uz povoljne uvjete sljedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život:

- a) osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti, b) osiguranja miraza, c) osiguranja životnih renta.
- Pučka osiguranja na male glavnice bez liječničke pregledbe.

II. Protiv štete od požara:

- Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica).
- Osiguranja pokretnina (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.)
- Osiguranja poljskih plodina (žita, sij na itd.)

III. Protiv šteta od tuče.

IV. Staklenih ploča protiv razlupanja.

V. Protiv nezgoda svake vrste i zakonske dužnosti jamstva.

VI. Protiv provalne krađe.

VII. Protiv vodovodne štete.

Zadružna imovina u svim odjelima g. 1908. iznosi	K 1.871.752-23
Od toga jamčevne zaklade	K 1.000.000-00
Godišnji prihod puznije s pristojbama preko	K 1.024.042-87
Isplaćene odštete	K 3.437.743-37

Sposobni posrednici osiguranja i akviziteri primaju se uz vrlo povoljne uslove.

POZOR!

Prigodom Božićnih blagdana čast mi je javiti cijen. mušterijama, da sam dobio fino **banatsko brašno**, rukom birane mandule, maka koji se odmah na zahtjev i samelje, groždjice, najfinijeg pravog ruskog čaja od kuće Vasilij Perlov, Moskva, — Schmidovo čajno pecivo, sardine, sardele i forele u ulju kao i svu ostalu robu preporučuje

M. Škarek

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Noz i krasno uredjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantra restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaž, svratištar.

E. Presečki, Samobor

javlja ovime slavnom p. n. općinstvu, trgovcem i svim konsumentom cementa, da je preuzeo prodaju prokušanog i najboljeg **portland cementa**

iz tvornice „Croatia“ u Zagrebu. Cijena je portland cementu u mom skladistu:

100 kg. po K. 4-80
50 kg. po K. 2-40

Vreće zaračunavam po 50 fil., za koje kod povrate u dobrom i neoštećenom stanju u roku od 8 dana zaračunati iznos vraćam.

Kod narudžbe od 1000 kg. dalje dajem još daljni popust i to prema utanačbi.

Preporučujući se, za što obilnije narudžbe, bilježim

veleštovanjem

E. Presečki.

5500
svjedodžbi od liječnika i privatn. potvrđuju, da
KAISER-ove
prs. i c karamele
sa tri omorike
najuspješn. otstranjuju

Kaselj

promaklost, sluzavost, katar i kašalj hripavac
Omot 20 i 40 fil.,
svežanj 60 fil.

Isk. biva se kod
MIRKA KLEŠČIĆA
Ljekarnika u Samoboru

Trgovina STJEPAN ŠOIC

Rambergova ulica.

Veliko skladište dasaka, balvana (špiravaca) i inog građevnog suhog drva kao i portlant-cementa vapna i trstike. Stolari i poduzetnici uz snižene cijene.

Chinoferrin jača slab želudac i vraća izgubljeni tek za jelo.

Chinoferrin najbolji je lijek protiv slabosti i mijalošije.

Najfinije laštilo

za Bock, Chevro i Lack-cipele, svježe uvijek na zalihi. Kutija samo 20 fil. Prazne kutije uzimam po 2 fil. natrag.

Pete od gume

najsolidnije i u svim veličinama i uz najjeftinije cijene.

Sve ovo kao i razne druge postolarske potrepštine i alati dobivaju se u trgovini koža

MAVRE NEUMANA

(Nasljednik Fileusa Jurčića)

Samobor, Rambergova ulica.

Uspješno se oglašuje u „Samoborskom listu“

Kupujte dragulje, zlatnu, srebrnu, kinasrebrnu robu i satove najbolje vrsti kod najstarije domaće draguljarske tvrtke.

Utemeljeno godine 1850.

JOSIPA ENGELSRATA

draguljara i zlatara, ZAGREB, Ilica broj 5.

(u palači L. hrvatske štedionice.)

Podružnice: Rijeka, Plaza Adamich. Opatija, kra Andriolina kupališta. Cienici badava i franko.

„Salvator“ vinovica.

Takovo sredstvo ne opstoji skoro tako brzo, koje bi se u raznim slučajevima moglo tako uspješno upotrijebiti, kao što je to „Salvator“ vinovica. Služi kao izvrsno jačajuće sredstvo kod turista i ljudi od sporta, osvježuje mišice i odstranjuje umornost. Rabi izvrsno kod svake vrsti prehlade kao sredstvo za natiranje i kao oblozi, proti glavobolji, za čišćenje zubi i izplahivanje grkljana, proti izpadanju kose. Iznutra nakapljen na komadiću šećera djeluje „Salvator“ vinovica kod želudačnih tegoba izvrsno. Cijena 1 boc 1 kruna.

S. Mittelbach, Zagreb,

ljekarna „k Salvatoru“ i droguerija. Jelačićev trg broj 2.

Dobiva se u Samoboru u ljekarni M. Kleščića

Hrv. banka za maloposjednike

dioničko društvo

Zrinjski trg 9. — ZAGREB — Zrinjski trg 9.

ukamačuje štedne uložke

sa čistih 4 1/2%

SAMOBORSKA TISKARA

I PAPIRNICA

SLAVKO ŠEK

SAMOBOR.

TRG NADVOJ. LEOPOLDA SALVATORA.

Preporuča se sl. p. n. općinstvu za točnu i solidnu izradbu svih tiskarskih radnja, a napose veleč. gg. svećenima, župnim uredima, gg. učiteljima, kolarskim, općinskim i privatnim uredima, štedionicama, bankama, trgovcima, obrtnicima, gostioničarom itd. za izradbu tiskanica, listovnih papira, računa, omota, memoranda, opomena, pozivnica, zaračnih i vjenčanih karta, osmrtnica itd. itd.

Prodaja papira uz tvorničke cijene na malo i veliko.

Listovnog papira u omotima i u škatuljama, pripovjесnih, školskih i trgovačkih knjiga, koledara te otko-risačeg materijala.

Cijene vrlo umjerene.